

Z OBSAHU	Duch Svatý osvobozuje naše srdce. Z homilií Svatého otce Františka	04
	Mučedníci komunismu: Blahoslavený János Scheffler	08
	Šťastné manželství je prosté	10
	„Trojský kůň“ v České republice	11

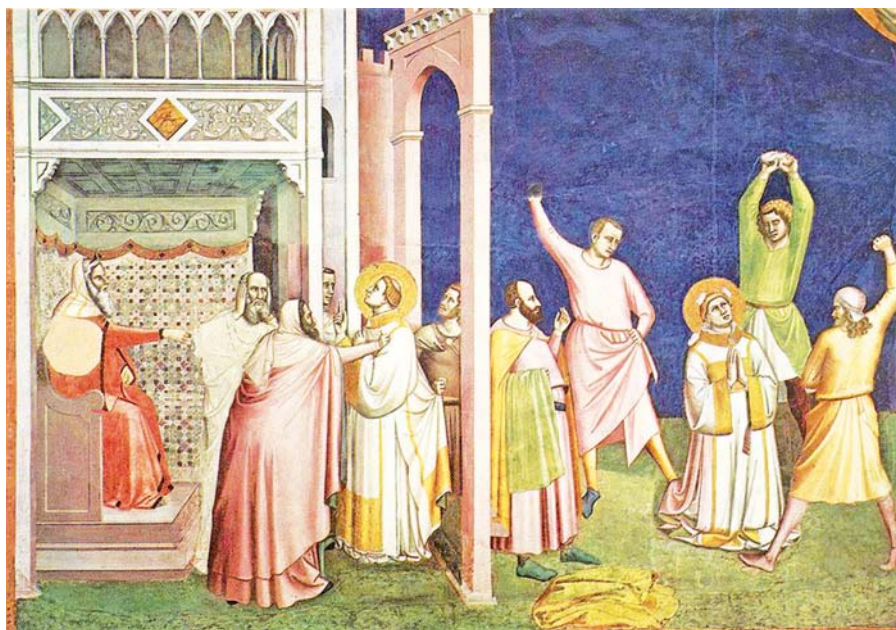
TRADICE OTCŮ

Z traktátu „O křesťanské dokonalosti“ od svatého biskupa Řehoře z Nyssy (kolem 335–395)

Jednání, řeč a smýšlení – to je trojí, v čem se osvědčuje křesťanskost života. Na počátku všeho je jistě myšlenka; na druhém místě je slovo: následuje za myšlenkou a myšlenku vtisknutou do duše vyjevuje pomocí hlasu; a třetí pořadí po myšlence a slově zaujímá jednání, neboť uvádí ve skutek, co bylo zamýšleno. Kdykoli nás tedy v běžném životě něco vede k tomu, abychom jednali, mysleli nebo mluvili, je třeba dát se při každém slově, činu nebo úvaze důsledně vést Božími zásadami pravé víry, jejichž pomocí je Kristus poznáván a vyznáván; abychom nekonali ani nemluvili ani nemysleli nic, co by se rozcházel s jejich vznešenou důstojností.

Co má tedy dělat ten, jemuž se dostalo cti nosit slavné Kristovo jméno? Co jiného než ustavičně zpytovat své myšlenky, slova a činy, zda všechny směřují ke Kristu, anebo zda se spíše od Krista vzdalují? Co se totiž koná, myslí nebo říká pod vlivem vášně, to nijak nesouzní s Kristem, nýbrž naopak nese pečeť Božího Odpůrce. Co je však prosté jakékoli poskvrny vášně, to směřuje k původci vši vyrovnanosti a stálosti, a tím je Kristus. Kdo z něho jako z čistého pramene čerpá myšlenky, je tak podoběn svému vzoru, jako se voda vytrysklá z pramene a nabraná do nádoby podobá vodě v samém zřídle.

Kristus je onen pramen čistoty a ten, kdo má na něm podíl, čerpá z tohoto pramene a vnáší do života krásu Kristových myšlenek. To viditelné na člověku pak odpovídá tomu skrytému: smýšlení podle Krista vede k dobře uspořádanému životu. A v tom je po mém soudu dokonalost křesťanova života, že když neseme jméno odvozené od jména Kristova, ukazujeme své společenství s ním v myslí i ve slovech i ve způsobu života.

Bernardo Daddi: Mučednictví svatého Štěpána (1324). Foto: Wikimedia Commons

Církev jako dekorace

„Do kostela každou neděli?“ divila se elegantní dáma ze Švýcarska, účastnice mezinárodní konference křesťanských odborů.

Církev, moderní, bez fanatismu, církev rozumných lidí... Určitě nad námi „něco“ bude; a ke klíčovým okamžikům života patří určitá duchovní dekorace; ateismus je studený a nepoetický...

Církev jako dekorace – to ale neříkám já, slovo dekorace použil o letošních svatodušních svátcích papež František, ne při mši svaté, ale při promluvě před polední modlitbou Anděl Páně: „Církev Letnic je Církvi, která nerezignuje, aby byla neškodnou, „destilovanou“. Tomu se nepoddává. Nechce být nějakou dekorací...“

Moje generace ještě prožila většinu života v časech, kdy oficiální politikou státu, kde jsme žili, vzdor tomu, že v ústavě se pokrytecky deklarovala

svoboda náboženství, bylo „osvobození občanů od náboženských předsudků“; i jako relativní liberál hodnocený sovětský diktátor Nikita Chruščov vyhlásil, že on sám osobně představí v sovětské televizi posledního věřícího – už to nestihl.

Něco se nepovedlo, ale něco, v jiných podmínkách a v jiných kulisách, pokračuje dál. Vždycky se Zlo bude snažit zlikvidovat Církev.

Církev dnes může žít – jen nesmí zlobit.

„Církev,“ řekl o Letnicích papež František, „je Církvi, která neváhá vycházet ven, setkávat se s lidmi, zvěstovat poselství, které jí bylo svěřeno, třebaže toto poselství obtěžuje či zneklidňuje svědomí, občas přináší problémy a někdy vede k mučednictví...“

František Schildberger
<http://sklenenykostel.net>

Mons. Svyatoslav Ševčuk. Foto: TS ČBK

Dopis arcibiskupa Ševčuka k dění na Ukrajině

Svyatoslav Ševčuk, vyšší arcibiskup kyjevsko-haličský, napsal jménem členů stálého synodu biskupů Ukrajinské řeckokatolické církve dopis všem křesťanům i lidem dobré vůle. V dopise datovaném 6. června a nesoucím název „Ukrajina na cestě – děkujeme, že jdete s námi“ komentuje události na Ukrajině a prosí o modlitbu.

V dopise popisuje společné úsilí všech ukrajinských církví a náboženských organizací o pokojné řešení politické i společenské krize, řešení založené na dialogu. Připomíná také sjednocení lidí nejrůznějšího etnického původu, jazyka a společenské třídy ve společném postupu proti teroristickému násilí a otevřené vojenské agresí ze zahraničí.

Děkuje všem věřícím a lidem dobré vůle za morální a duchovní solidaritu, za vytrvalé modlitby i za nejrůznější dobročinné skutky. Zvláštní poděkování vyslovuje Svatému otci Františkovi za jeho modlitební podporu a výzvy k míru a spravedlnosti na Ukrajině.

„Zde na Ukrajině se stal skutečný zázrak, na lid naší země se vylila proměňující milost. Ryzí obětí nových ukrajinských mučedníků, vroucí modlitby milionů lidí shromážděných na náměstích i modlitby mezinárodního společenství katolíků, křesťanů nejrůznějších vyznání i lidí dobré vůle hlásících se k různým náboženstvím přinesly hojnost proměňujícího požehnání. Ukrajina je dnes jinou zemí s obnovenou společností a vaše zásluha na tomto přerodu je zcela zásadní.“

Prosíme vás, abyste i nadále vytrvali v modlitbách za mír na Ukrajině a za smíření založené na spravedlnosti. Vaše modlitby za Ukrajinu mají moc proměňovat a pro náš národ jsou nesmírnou oporou na jeho cestě. Jako křesťané věříme, že každý člověk, který projeví solidaritu s trpícím, obdrží od Boha požehnání a hojnost milosti.“

TS ČBK

Evropská unie: Kolik nás je?

Katolická církev se svými 273 miliony členů (stav v roce 2011) resp. 54 % obyvatelstva je největším náboženským společenstvím v Evropské unii. Luterské, reformované a metodistické církve se spojily do Společenství evangelických církví, jež zastupuje asi 50 milionů věřících. Anglikánská státní církev má 26 milionů pokřtěných. Třetí velké společenství tvoří pravoslavní: v Evropské unii funguje osm samostatných (autokefálních) církví.

Odhaduje se, že v Evropské unii žije asi 13 milionů muslimů. Nejvíce je jich ve Francii – 6 milionů, v Německu 4–6 milionů, ve Velké Británii 2,7 milionu. Židé představují menšinu: největší diaspora žije ve Francii – asi půl milionu, ve Velké Británii asi 300 000, v Německu zastupuje Ústřední rada židů asi 101 300 lidí, ale podle odhadů přibližně stejný počet židů k ní nepatří.

Počet lidí bez vyznání se odhaduje na 15–17 %.

Počet příslušníků církví nevypovídá o tom, jak intenzivně svou víru praktikují.

Kathnet

Kardinál Scola: Manželství není v krizi

Kardinál Angelo Scola velmi úzce spolupracoval s Janem Pavlem II. Po určitou dobu vedl odbor antropologie na Papežském institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny. Všechny jeho zkušenosti z této oblasti lze nalézt v jeho knize *Tajemství manželství*.

„Tato kniha srozumitelně a konzistentně rozvíjí téma rozdílů mezi pohlavími, téma jejich vzájemných vztahů a plodnosti. Ukazuje, že tyto tři aspekty nelze – s ohledem na blaho lidstva a krásu lásky – od sebe oddělit. Přestože věda a moderní technologie našli způsob, jak je oddělit.“

„Manželství dnes není v krizi. V krizi je hluboké pochopení toho, co je lidstvo. Je potřeba trpělivě vydávat svědectví. Existují fantastická manželství. Jednou z nejkrásnějších věcí, které se mi přihodily od té doby, co jsem se stal biskupem a navštěvuji farnosti, je to, že na závěr ke mně přicházejí starší páry a říkají: ‚Jste spolu 50 let... 70 let...‘ Vždy s úsměvem. Lidé nevědí, o co přicházejí.“

Kardinál dále poznamenal, že je důležité, aby mládež byla řádně vzdělávána, aby mohla překonat zmatek, který panuje ohledně významu lásky.

Rome Report

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 480 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Hnutí Pro život ČR usiluje o napadení potratové tablety soudní cestou

Na český trh byla zavedena potratová tableta zabíjející dítě do 49. týdne těhotenství. Hnutí Pro život ČR spolupracuje s právníky a gynekology na podání soudního napadení způsobu použití preparátu.

Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) schválil loni v červnu tři preparáty působící potrat dítěte v prvním trimestru: Mifegyne, Misoprostol a Medabon. První dva preparáty distribuuje v ČR firma Nordic Pharma. Ta k nim dodala také edukační materiál. Podle něj žena ve zdravotnickém zařízení pouze užije tři tablety Mifegynu a po 36 hodinách čtvrtou tabletu, tentokrát Misoprostolu. Následně může lékař ženu propustit. K samotnému potratu tak může dojít mimo zdravotnické zařízení, což je v rozporu s českou legislativou i s podmínkami registrace SÚKL.

Petici protestující proti legalizaci potratové tablety, kterou zorganizovalo Hnutí Pro život ČR, podpořilo loni více 70 tisíc lidí. Přesto se ČR stala 25. zemí v Evropě, kde je potratová tableta schválena. V době, kdy česká populace vymírá, nabízí stát místo pomoci rodinám další metodu zabití. Gynekologové propagují tento způsob potratu jako šetrnější. Důsledek potratu je však vždy stejný: mrtvé dítě, zraněná matka.

Mifegyne (účinná látka mifepriston) je antihormon, který blokuje účinky hormonu progesteronu, který je nutný pro pokračování těhotenství. Jeho požití vede k usmrcení dítěte v děloze matky. Misopregol (účinná látka misoprostol) obsahuje umělý hormon prostaglandin, který v normálním stavu tělo vytváří přirozeně. Spouští děložní stahy a změkčuje děložní hrdlo. Jeho požití vede k vypuzení mrtvého těla potraceného dítěte. Oba preparáty je možné použít do 49 dnů po prvním dni poslední menstruace. Medabon (účinné látky mifepriston, misoprostol) obsahuje obě látky nutné pro způsobení potratu a používá se do 63 dnů po prvním dni poslední menstruace. Ten zatím na českém trhu není.

HPŽ ČR

Papež František: Náboženská svoboda je možnost hledat pravdu

Náboženská svoboda byla tématem mezinárodního sympozia, jehož účastníky přijal v pátek 20. června papež František. Ve své promluvě poukázal na „jeden z nejdůležitějších dokumentů Druhého vatikánského koncilu – *Dignitatis humanae* – O náboženské svobodě.“

„Rozum rozpoznává v náboženské svobodě základní právo člověka, které odráží jeho nejvyšší důstojnost, totiž možnost hledat pravdu a přilnout k ní, a také neodmyslitelnou podmínku rozvinutí vlastního potenciálu. Náboženská svoboda se netýká jenom myšlení a soukromého kultu. Je to svoboda žít – soukromě i veřejně – podle etických principů odpovídajících nalezené pravdě. Je to velká výzva v globalizovaném světě, kde slabé myšlení, jež je určitou nemocí, snižuje obecnou etickou úroveň a ve jménu falešného pojmu tolerance pronásleduje ty, kteří brání pravdu o člověku a její etické důsledky.“ Papež zdůraznil, že státní i mezinárodní právní řády jsou povinny uznat, zaručovat a chránit náboženskou svobodu, která je právem, jež vnitřně patří k lidské přirozenosti a její důstojnosti svobodné bytosti, ale je také indikátorem zdravé demokracie a jedním ze základních zdrojů legitimacy státu.

„Z hlediska poznatků rozumu potvrzených a zdokonalených Zjevením a civilizačním pokrokem národů je nepochopitelné a zneklidňující, že ve světě dodnes trvají diskriminace a restrikce práv jen kvůli příslušnosti a veřejnému vyznávání určité víry. Je nepřijatelné, aby z důvodů náboženské příslušnosti vznikala pronásledování a války. To zraňuje rozum, podkopává mír a pošlapává důstojnost člověka,“ uzavřel papež.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Kultura smrti slaví dílčí vítězství. Potratová pilulka je na trhu a začala i u nás zabíjet. Je to smutné, ... hrozné.

Zarážející je i diskuse/kampaň, která se kolem toho jedu na děti vede. Prý je to šetrnější, a tedy lepší způsob, jak „přerušit těhotenství“. Ženy, radujte se. Média se předhánějí, aby o tom referovala. Podařilo se jim posunout podstatu problému (vražda) k okrajové otázce (způsob), a tak je velká část společnosti ujišťována o pokroku. Nový „medikament“ je na vyšší doby a mnozí jsou spokojeni.

Zda je šetrnější nechat dítě vyhladovět a udusit, či vysát vývěvou nebo rozsekat kyretou? Vždyť je to podobné jako se ptát, zda vězně koncentračních táborů likvidovat střelbou nebo Cyklo-nem B. Nebo zda je humánnější bomba vodíková či neutronová. Podobně je diskutabilní, zda nastávající mamince více ublíží, když jí provede umělý potrat někdo jiný chirurgicky, anebo když vztáhne na své dítě ruku sama a osamocená požitím pilulek. Nechci sebe ani vás vysilovat řešením těchto otázek.

Chci se vrátit k meritu věci: Umělý potrat, ať je proveden jakkoli, je vyžádané zavraždění nevinného a bezbranného člověka, zranění jeho matky a morální zatížení všech, kdo na tom mají účast. Tato děsná skutečnost nám nesmí uniknout ze zorného úhlu pod pláštíkem přidružených problémů či různých manipulativních eufemismů.

Počaté děti jsou nejmenšími z nás. Jako nejslabší ve společnosti zasluhují naši největší péči a ochranu. Namísto toho se jejich nepatrnosti a bezbrannosti využívá a ony jsou legálně zbavovány života. Podobně matky v pozeňnaném stavu vyžadují od nejbližších i od společnosti podporu a pomoc zvláště za různých těžkých okolností. Každé nastávající matce v tísní by se mělo dostat vícero systémových nabídek, které ji nezraní a dítě ponechají naživu.

Nebuďme tedy pasivní, využijme odvážně výhradu svědomí a pomozme matkám i dětem třeba v projektu Nesoudíme. Pomáháme. (nesoudimepomahame.cz)

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

CO JE ČLOVĚK?

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Giovanni Antonio Bazzi: *Ecce Homo* (1510)
Foto: Flickr, Jorge Elias (CC BY 2.0)

Co je člověk? – „Hle, člověk!“ (Jan 19,5)
Tento text, popisující, jak Pilát představuje Ježíše lidu, hluboce zasahuje do dějin ducha. Předchází mu vyprávění o Dio-

genovi, který hledal s lucernou člověka; tuto scénu pak znovu použil Nietzsche: o bláznivém člověku, který hledá mrtvého Boha. Diogenes hledal s lucernou člověka: tak málo lidskosti kolem sebe viděl, že musel hledat člověka s lucernou za bílého dne...

Cynik Pilát, skeptik, jde ve stopách cynika Diogena. Ten, jenž je takřka jako cynik z Diogenovy sekty a nevěří v člověka, tváří v tvář Ježíši korunovanému trním vyznává: *Idou ho anthropos* – Hle, to je člověk. Nevíme, s jakou mírou uvědomění to řekl, ale evangelisté v tom vidí výrok, jenž se nyní staví jakoby do centra světových dějin. Cynik se proti své vůli stává prorokem, který říká pravdu: „To je člověk!“ Text pravděpodobně odkazuje na Gn 3, na místo, kde Hospodin po prvním hříchu člověka říká: „Toto je tedy člověk.“ Král v šatu blázna, roztrhané,

bezmocné stvoření, zohavené a zbavené důstojnosti: To je člověk.

Ale to vše už teď není jen prostý cynismus a skepse a rezignace, jež nevěří v člověka a jež už dávno odložila lucernu, neboť je přesvědčena, že člověk, o němž sníme, už není, že nelze najít *humanitas* člověka. Zde je naopak řečeno: Zde jsi bez lucerny našel, cos hledal. To je skutečně člověk, za nímž jsi putoval. Vždyť tento král v šatu blázna, na němž se odhaluje ubohost a bída člověka, je přece jen král. *Christos*, Ježíš Kristus, zde stojí jako odpověď na otevřenou otázku lidského bytí ve světě. Zde je člověk, který je zcela jako my, a který je přece jen opravdový člověk, jehož jsme marně hledali se svými lucernami.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

DUCH SVATÝ OSVOBOZUJE NAŠE SRDCE

Z homilií Svatého otce Františka při generálních audiencích

Po třech darech moudrosti, rozumu a rady představuje papež František postupně další čtyři dary: sílu, vědění, zbožnost a bázeň Boží.

Dar síly

Pán vždy přichází, aby nás podpořil v naší slabosti. A činí to zvláštním darem, totiž silou. Tímto darem Duch Svatý připravuje půdu našeho srdce, osvobozuje srdce od apatie, nejistot a všech obav, které jej brzdí, aby Pánovo Slovo bylo opravdově a radostně uváděno ve skutek. Tento dar nám vpravdě pomáhá, dává nám sílu a zbavuje nás mnoha zábran.

Někdy nastávají obtížné chvíle a mezní situace, v nichž se dar síly projevuje mimořádně, příkladně. Je to případ těch, kteří čelí obzvlášť tvrdým a bolestným

zkušenostem, jež otřásají jejich životem a životem jejich drahých. Církev vyzaruje svědectví mnoha bratří a sester, kteří neváhali dát vlastní život jen proto, aby zůstali věrni Pánu a jeho evangeliu. Rovněž dnes nechybějí křesťané, kteří v mnoha částech světa slaví a dosvědčují svoji víru s hlubokým přesvědčením a klidem a vytrvávají, ačkoli vědí, že je to může stát vysokou cenu. Každý z nás také zná lidi, kteří prožívali obtížné a velmi bolestné situace. Pomysleme jen na ony muže a ženy, kteří se perou s těžkým životem, zápasí o to, aby zajistili rodinu a vycho-

vali děti. Umožňuje jim to dar síly, který jim pomáhá. Kolik je takovýchto mužů a žen, jejichž jména neznáme, ale kteří jsou ctí našeho lidu a naší Církve, protože jsou silní. Jsou silní v tom, jak vedou kupředu své životy, rodiny, práci a víru. Tito naši bratři a sestry jsou svatí. Jsou to skrytí světci každodennosti. Mají právě tento dar síly, aby pokračovali v konání svých povinností jako lidé, otcové, matky, bratři, sestry a občané. Takovýchto světců máme mnoho. Děkuje Pánu za tyto křesťany, kteří ztělesňují skrytou svatost a které vede dál Duch Svatý. Pro-

spěje nám, když se nad těmito lidmi zamyslíme. Mohou-li dělat něco takového, proč bych nemohl také já? A prosme pak Pána o dar síly.

Dar síly není určen jen pro některé okolnosti či zvláštní situace. Musí být základním rysem naší křesťanské existence, našeho každodenního života. V každém dni svého života musíme být silní. Potřebujeme tuto sílu, abychom šli dál ve svém životě, v péči o rodinu a ve víře. Apoštol Pavel nám připomíná: „Všechno mohu v tom, který mi dává sílu“ (Flp 4,13). Když nastanou těžkosti, připomeňme si: Všechno mohu v tom, který mi dává sílu. Pán nám dává sílu, dává ji stále a dostatečně. Pán nás nezkouší více, než jsme schopni snést. Je vždy s námi. „Všechno mohu v tom, který mi dává sílu.“

Někdy můžeme být pokoušeni nechat se strhnout leností či ještě hůře sklíčeností, zvláště tváří v tvář námahám a životním zkouškám. V těchto případech neklesejme na mysl, ale vzývejme Ducha Svatého, aby darem síly pozvedl naše srdce a vlil novou sílu a nadšení našemu životu a našemu následování Ježíše.

Dar vědění

Když se mluví o vědění, myslí se schopnost člověka poznávat stále lépe skutečnost, která jej obklopuje, a objevovat zákonitosti, jimiž se řídí příroda a vesmír. Vědění, které přichází od Ducha Svatého (*scientia*), se však neomezuje na lidské poznání. Je to zvláštní dar, který nám skrze stvoření dává chápat velikost a lásku Boží a jeho hluboký vztah ke každému tvorů.

Když jsou naše oči osvětleny Duchem Svatým a otevřeny kontemplaci Boha v kráse přírody a velikosti kosmu, objevují, že všechno mluví o něm a jeho lásce. To v nás vzbuzuje velký úžas a hluboký pocit vděčnosti! Podobný dojem také zakoušíme, když obdivujeme umělecká díla nebo jakýkoli plod génia a tvořivosti člověka. Duch Svatý nabádá chválit Pána z hloubi svého srdce a rozpoznávat ve všem, co máme a co jsme, nedocenitelný dar Boží a znamení jeho nekonečné lásky k nám.

V první kapitole Geneze se opakovaně poukazuje na krásu a dobrotu všech věcí: stvoření je dobré a krásné. Dar vě-

dění nám umožňuje spatřovat tuto krásu. Proto chválíme Boha a děkujeme mu, že nám daroval tolik krásy. Tím nejkrásnějším, největším a nejlepším z celého stvoření je v Božích očích člověk. Pán nás má rád! Dar vědění nás staví do hlubokého souladu se Stvořitelem a dává nám účast na jasnosti jeho pohledu a jeho soudu. V muži a ženě tak vidíme vrchol stvoření, dovršení plánu lásky, který je vtištěn do každého z nás a umožňuje nám rozpoznávat se jako bratři a sestry.

Duch Svatý nám dává vnímat Pánovu přítomnost a veškerou jeho lásku k nám, zahřívá nám srdce a skoro přirozeně nás přivádí k modlitbě a bohoslužbě.

Letnice (Murrhardt, 1500). Foto: Wikimedia Commons, Peter Schmelzle (CC BY-SA 3.0)

To vše je důvodem klidu a pokoje, činí křesťana radostným svědkem Boha, který chválí a opěvuje jeho lásku v kontemplaci stvoření. Současně nás však dar vědění chrání před nepřiměřenými či pomýlenými postoji. Prvním z nich je riziko považovat se za vládce stvoření. Stvoření není náš majetek, kterého se můžeme zmocnit podle svého zalíbení, a tím méně vlastnictvím jen některých či málokterých. Stvoření je dar, podivuhodný dar, jímž nás obdařil Bůh, abychom jej

opatřovali a užívali ku prospěchu všech, vždy s velkou úctou a vděčností. Druhým pomýleným postojem je pokušení zastavit se u stvoření, jako by mohlo nabídnout odpověď na všechna naše očekávání. Darem vědění nám Duch pomáhá neupadnout do těchto omylů.

Dar zbožnosti

Tento dar označuje naši příslušnost k Bohu a naše hluboké spojení s ním, které dává smysl celému našemu životu a dodává nám stálost ve společenství s ním i v těch nejobtížnějších a pohnutých chvílích.

Je to spojení, které vychází z nitra. Jde o vztah žitý srdcem. Je to naše přátelství s Bohem, které nám daroval Ježíš. Přátelství, které mění náš život, naplňuje nás nadšením a radostí. Proto v nás dar zbožnosti vzbuzuje především vděčnost a chválu. Právě to je totiž motiv a nejautentičtější smysl naší bohoocty a adorace. Duch Svatý nám dává vnímat Pánovu přítomnost a veškerou jeho lásku k nám, zahřívá nám srdce a skoro přirozeně nás přivádí k modlitbě a bohoslužbě. Zbožnost je tedy synonymum autenticky náboženského ducha, dětské důvěry k Bohu, oné schopnosti prosit jej s láskou a jednoduchostí, která je vlastní lidem pokorného srdce.

Dar zbožnosti nám umožňuje růst ve vztahu a ve společenství s Bohem, vede nás, abychom žili jako jeho děti, a současně nám pomáhá zahrnovat touto láskou také ostatní a rozpoznávat v nich bratry. Potom námi budou hýbat city zbožnosti – nikoli pietismus! – vůči těm, kteří jsou kolem nás a které denně potkáváme. Proč říkám „žádný pietismus“? Protože někteří si myslí, že zbožnost znamená mít zavřené oči, tvářit se jako svatý obrázek, dělat se svatým. V piemontském nářečí říkáme: „nosit se jako jeptiška“ (*fare la magna quacia*). To není dar zbožnosti. Dar zbožnosti znamená mít opravdovou schopnost radovat se s radujícími, plakat s plačícími, být nablízku tomu, kdo je osamocen či znepokojen, napravovat pomýlené, těšit zarmoucené, přijímat ty, kdo se ocitli v nouzi, a pomáhat jim. Dar zbožnosti se velmi těsně pojí k mírnosti. Dar zbožnosti darovaný Duchem Svatým nás činí mírnými, klidnými a tr-

pělivými, přivádí nás k pokoji s Bohem a k ochotě sloužit druhým.

V listě Římanům apoštol Pavel píše: „Všichni, kdo se dávají věst Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znovu žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!““ (Řím 8,14–15). Prosme Pána, aby dar jeho Ducha přemohl naše obavy a nejistoty, i našeho neklidného a netrpělivého ducha a učinil z nás radostné svědky Boha a jeho lásky klaněním se Pánu v pravdě a také službou bližnímu v ochotě a s úsměvem, který nám vzděky Duch Svatý v radosti udělí. Kéž nás všechny obdaří Duch Svatý tímto darem zbožnosti.

Dar bázně Boží

Dar bázně Boží uzavírá řadu sedmi darů Ducha Svatého. Není to strach z Boha. Víme dobře, že Bůh je Otec, má nás rád, chce naši spásu a vždycky odpouští. Není tedy důvod mít z něho strach! Bázeň Boží je darem Ducha Svatého, který nám připomíná, jak jsme před Bohem a jeho láskou nepatrní a že naším dobrem je svěřit se s pokorou, úctou a důvěrou do jeho rukou. Mít bázeň Boží tedy znamená spočinout v dobrotě našeho Otce, který nás má rád.

Jakmile Duch Svatý začne přebývat v našem srdci, vlévá nám útěchu a pokoj a umožňuje nám cítit se takovými, jací jsme, to znamená nepatrnými, a mít onen Ježíšem v evangeliu doporučovaný postoj toho, kdo své starosti a očekávání klade v Boha, cítí se zahrnut a nesen jeho vřocností a jeho ochranou, podobně jako dítě u svého tatínka! Toto působí Duch Svatý v našich srdcích: umožňuje nám cítit se jako děti v náruči svého tatínka. V tomto smyslu se tedy stává zřejmým, jak v nás bázeň Boží nabývá podoby poddajnosti, vděčnosti a uznalosti a naplňuje naše srdce nadějí. Častokrát totiž nechápeme Boží plán a pozorujeme, že nejsme schopni sami si zajistit štěstí a věčný život. Avšak právě ve zkušenosti svých omezení a své ubohosti nás Duch Svatý utěšuje a umožňuje nám vnímat, že jedinou důležitou věcí je nechat se vést Ježíšem do Otcovy náruče.

Proto tento dar velmi potřebujeme. Bázeň Boží nám umožňuje uvědomovat si, že všechno dostáváme z milosti a že naše pravá síla spočívá jedině v následování Pána Ježíše a v tom, že dovolíme Otcovi, aby nás zahrnul svou dobrotou a svým milosrdenstvím. Otevřít srdce, aby k nám vešly Boží dobrota a milosrdenství. Toto činí Duch Svatý darem bázně Boží: otevírá srdce. Otevírá srdce, aby

Ambrogio Lorenzetti: Zvěstování (1344)
Foto: Wikimedia Commons

Duch Svatý nám otevírá srdce, aby Otcovo odpuštění, milosrdenství, dobrota a něha vešly k nám, neboť jsme jeho nekonečně milovanými dětmi.

Otcovo odpuštění, milosrdenství, dobrota a něha vešly k nám, neboť jsme jeho nekonečně milovanými dětmi.

Jsme-li prostoupeni bázní Boží, pak následujeme Pána v pokoře, poddajnosti a poslušnosti, avšak nikoli rezignovaně, pasivně a s bédováním, nýbrž s úžasem a radostí dítěte, které poznává, že mu Otec slouží a má ho rád. Bázeň Boží z nás tudíž nečiní křesťany bojácné a servilní, ale rodí v nás odvahu a sílu! Tento dar z nás činí křesťany, kteří jsou přesvědčení a nadšení, nepodřizují se Pánu ze strachu, nýbrž proto, že jsou pohnuti a uchvázeni jeho láskou! Být uchvázeni Boží láskou je něco nádher-

ného. Nechejme se uchvátit touto láskou tatínka, který nás miluje nesmírně a z celého svého srdce.

Buďme však bdělí, protože bázeň Boží, dar bázně Boží je také jakýmsi „poplašným signálem“ před zatvrzelostí v hříchu. Člověk, který žije ve zlu, rouhá se Bohu, vykořisťuje druhé a tyranizuje je; žije-li jenom pro peníze, ješitnost, moc či hrdost, pak svatá bázeň Boží bije na poplach: pozor! S celou touto mocí, se všemi těmito penězi a s celou svou hrdostí a samolibostí nedojeďte štěstí. Nikdo si s sebou odtud nemůže vzít peníze a moc, samolibost a hrdost. Nic! Můžeme si odnést jenom lásku, kterou nám dává Bůh Otec, Boží něhu, kterou jsme s láskou přijali a obdrželi. A můžeme si odnést to, co jsme učinili pro druhé. Pozor, abychom nevkládali naději do peněz, hrdosti, moci a samolibosti, protože to vše nám nemůže zaručit nic dobrého! Myslím například na lidi, kteří mají odpovědnost za druhé a nechávají se korumpovat. Myslíte, že zkažený člověk bude na onom světě šťastný? Nikoli, veškerá zkaženost se projeví ve zkaženém srdci a bude těžké přijít k Pánu. Myslím na ty, kdo žijí z obchodování s lidmi a s otrockou prací. Myslíte, že tito lidé mají v srdci bázeň Boží? Nemají bázeň Boží a nejsou šťastní. Myslím na ty, kteří vyrábějí zbraně, aby podněcovali války. Pomyslete, co je to za řemeslo! Výrobci zbraní nepřicházejí naslouchat Božímu Slovu! Vyrábějí smrt, obchodují a kupčí se smrtí. Kéž jim bázeň Boží umožní pochopit, že jednoho dne vše skončí a budou se muset zodpovídat Bohu.

Draží přátelé, 34. žalm podává tuto modlitbu: „Hle, ubožák zavolal, a Hospodin slyšel, pomohl mu ve všech jeho strastech. Jak ochránce se utábořil Hospodinův anděl kolem těch, kdo Hospodina ctí, a vysvobodil je. Bojte se Hospodina, jeho svatí! Těm, kdo se ho bojí, nic nechybí“ (Žl 34,7–9). Prosme Pána, aby náš hlas sjednotil s hlasy ubožáků, aby se nám dostalo daru bázně Boží a mohli jsme společně s nimi, oděni milosrdenstvím a láskou Boží, poznat, že on je naším Otcem, naším tatínkem. Ať se tak stane.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce, kráceno)

KOMU FANDÍ FRANTIŠEK?

To jsem ale rád, že jde o přátelský zápas, aspoň nemám dilema, komu fandit – řekl papež František fotbalistům Itálie a Argentiny, když vloni v Římě sehráli přátelský zápas na počest nového pontifikátu. Argentinský papež z italské rodiny se nemusel rozhodovat. Fandil oběma.

Na mistrovství světa je všechno jinak. Hraje se o mnoho. Organizátoři klání dobře vědí, komu František fandí. Když ho žádali o zvláštní poselství, neopomněli proto podotknout, že nemá prozrazovat své preference. Brazílie a Argentina jsou totiž odvěcí rivalové.

František má od nejtělejšího mládí duši pravého fanouška. Opakovaně už jako papež vyprávěl, jak v dětství chodil na zápasy klubu San Lorenzo. „Vzpomínáte si na ten Pontoniho gól z roku 1946? Kdo ví, jestli by někdo z vás dokázal něco takového!“ – ptal se František italských a argentinských fotbalistů, dává zároveň najevo, jak hluboce se mu silné sportovní okamžiky vryly do paměti. Jorge Bergoglio chodil na zápasy obvykle s otcem, ale bývaly také neděle, kdy na tribunu usedla celá rodina. „Byly to radostné chvíle, krásné neděle, vraceli jsme se domů šťastní, jak já, tak i moji blízcí. Velmi bych si přál, aby fotbal znovu získal tento rozměr svátečnosti,“ pronesl František, když se minulý měsíc setkal se sportovci italských klubů Fiorentina a Napoli. K návratu ke svátečnímu, rodinnému rozměru fanouškovství vybízel také během již citovaného setkání s italskou a argentinskou reprezentací. Žádal je, aby dbali na čistě sportovní charakter zábavy, snažili se vykořenit násilí a nepřátelství. „A uvidíte, že pak se rodiny znovu vrátí na tribunu,“ ujišťoval František.

Svatý otec si uvědomuje ohromný vliv sportovních akcí. Upozorňuje na něj především sportovce samotné. „Vy, milí fotbalisti, jste velmi populární – říká papež před zápasem Itálie a Argentiny. – Lidé na vás hledí pozorně nejen když jste na stadionu, ale také mimo něj. UVědomujte si to a jděte příkladem v loajálnosti, úctě a altruismu. Jste orientačním

bodem pro mnoho mladých a vzorem hodnot uváděných do života.“

O síle působení sportu mluvil papež také v televizním poselství k zahájení mistrovství světa v Brazílii. Postavil se

Papež František pozval chlapce s Downovým syndromem na projíždku papamobilem
Foto: <http://www.overheardinthecristy.net>

Ani na hřišti ani v životě nikdo nevyhrává sám. Ať tedy nikdo sám sebe nevyklučuje ani se necítí vyloučený!

k němu po pastýřsku. Nesoustředil se na sportovní záležitosti, ale na to, co se můžeme při sledování mistrovství naučit. Kopaná je totiž podle papeže nositelem mnoha hodnot, jako loajálnost, vytrva-

lost, přátelství, spolupráce nebo solidarita. A ty jsou důležité nejen na hřišti, proto se pro nás mistrovství může stát školou života. Papež vybízí zejména k tomu, abychom se od fotbalistů naučili tři věci. Především tréninku. Ten je totiž podle Františka metaforou života. „Také v životě je potřeba bojovat, cvičit se, angažovat, abychom dosáhli dobrých výsledků. Sportovní duch odkazuje k sebezáporům, jež formují lidský charakter,“ řekl František. Druhou lekcí, kterou můžeme vyčíst z fotbalového mistrovství, je široce chápaná *fair play*. „Týmová hra vyžaduje, abychom měli před sebou především dobro celého týmu, a ne vlastní. K výhře je zapotřebí překonat individualismus, egoismus, všechny formy rasismu, netolerance a instrumentálního nakládání s druhým člověkem,“ pokračoval papež. Nakonec papež vyzval, abychom se od fotbalistů učili úctě k protivníkovi. „Ani na hřišti ani v životě nikdo nevyhrává sám. Ať tedy nikdo sám sebe nevyklučuje ani se necítí vyloučený!“ – vybízel Svätý otec.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

DĚKUJI OTČE

Děkuji, otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu blahoslavené Panny Marie posiloval v lásce, naději a víře.

„Děkuji, otče“ je již mnoho let fungující webová stránka provozovaná Res Claritatis, kde můžete využít prostor k poděkování knězi či kněžím, kteří vás ve vašem životě provázeli nebo provází. Svá poděkování můžete zaslat skrze jednoduchý formulář na <http://dekujotce.cz>.

Vaše poděkování

Marián Kalina P. Mgr. [Dolní Loučky]

Upřímně děkuji otci Mariánovi za všechnu obětavou a svědomitou práci; hmotný rozkvět farnosti, duchovní i pastorační činnost. Díky za jeho krásná a dojemná slova, za trpělivost, upřímnost a lásku, za vstřícný přístup k nám farníkům. Upřímně díky za mnoho krásných společných akcí ve farnosti, za nádherné farní poutě k Panně Marii. A také za podanou pomocnou ruku v každé situaci. Otče Mariáne, Pán Bůh zaplať za všechno. Jana

<http://dekujotce.cz>

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Blahoslavený János Scheffler

V minulém díle jsme připomněli prvního rumunského blahorečeného z období komunismu Szilárda Ignáce Bogdánffyho, pomocného biskupa ze Satu Mare. Jeho světitelem a předchůdcem v mučednictví byl biskup János Scheffler.

Narodil se 29. října 1887 v obci Kálmánd, v oblasti Szatmár v Uhrách (dnešní Čámin v oblasti Satu Mare v Rumunsku). Pocházel z rolnické, maďarsky mluvící rodiny a byl druhým z deseti dětí. Rodina praktikovala katolickou víru. Díky podpoře místního kněze mohl jít talentovaný chlapec i přes skromné domácí poměry studovat na církevní gymnázium v Satu Mare. Po skončení středoškolských studií vstoupil do kněžského semináře a absolvoval teologická studia na univerzitě Pála Pazmányho v Budapešti. Spolužáci ho vnímali jako vážného, pečlivého, trochu samotářského, a proto mu přezdívali „doktor“. Kněžské svěcení přijal 6. července 1910. Následně vystudoval na Gregoriánské univerzitě v Římě kanonické právo a získal zde v roce 1912 doktorát teologie.

János Scheffler. Foto: Wikipedia (Magyar Kurír, CC BY-SA 3.0)

Pastýřem Maďarů i Rumunů

Po návratu do vlasti pracoval jako vikář. Díky své přípravě pak byl pověřen významnými pastoračními a akademickými úkoly – na základě pověření biskupa provedl reorganizaci katolického kolegia v Satu Mare a stal se jeho ředitelem. Vyučoval zde teologii, kanonické právo a také církevní dějiny a byl také spirituálem seminaristů. Věnoval se také publikační činnosti – sepsal katechismus katolické církve a přehled církevních dějin. V letech 1923–1925 byl proboštem a učil náboženství na lyceu v Nagymajtény (dnešní Moftinu Mare).

Protože po první světové válce a po rumunsko-maďarském konfliktu byla oblast Sedmihradská, kde János Scheffler působil, připojena k Rumunsku, rozhodl se naučit rumunsky, aby mohl plnohodnotně působit mezi všemi farníky i jednat s úřady. Ve dvacátých letech se účastnil 27. mezinárodního eucharis-

Mučedníci nám přinášejí věčnou hodnotu lásky, která vítězí nad nenávisť, a odpuštění, jež utiší brutalitu vraždění.

tického kongresu v Chicagu. V roce 1930 došlo ke spojení diecézí Satu Mare a Oradea Mare. P. Scheffler byl pověřen v nově vytvořené diecézi reorganizací zdejších teologických studií – stal se prefektem a spirituálem v semináři v Satu Mare. Jako odborník na kanonické právo se zabýval právními otázkami vztahu mezi Církví a státem v Rumunsku, své diecéze a kraje a také sestavil řeholní pravidla Kongregace Milosrdných sester, které působily v Satu Mare. Podílel se na organizování právních předpisů a redigování dokumentů synody své diecéze. V té

době také psal knihy o výuce náboženství a formaci katolické inteligence. V roce 1940 se stal profesorem na katedře církevního práva v Kluži a členem tamější Akademie svatého Štěpána. Zároveň byl také zpovědníkem řeholních sester z několika řádů.

Biskupem diecéze Satu Mare – Oradea

V souvislosti s územními nároky Maďarska a jeho snahami revidovat tzv. trianonský systém z období po první světové válce byla velká část Sedmihradská v roce 1940 opět připojena k Maďarsku. Území, která byla nyní odtržena od Rumunska a Československa – Zakarpátí, procházela také změnami v oblasti církevní organizace. 17. května 1942 se stal biskupem diecéze Satu Mare Dr. János Scheffler, a poté byl navíc pověřen výkonem funkce apoštolského administrátora pro diecéze Oradea. Poté, co došlo opět ke spojení obou diecézí, stal se biskupem diecéze Satu Mare – Oradea. Biskup Scheffler byl přijímán věřícími jako dobrý biskup – aktivní, horlivý, rozhodný i náročný. Snažil se o rozšíření kněžských povolání a pozval do své diecéze zástupce *Opus Vocationum Ecclesiasticum*, jež se na tuto činnost zaměřovalo. Navštěvoval i vzdálené části své diecéze, povzbuzoval kněze i věřící, materiálně je podporoval. Snažil se bránit eskalaci napětí mezi rumunským a maďarským obyvatelstvem, k němuž docházelo v důsledku územních změn. Také se zasazoval za pomoc Židům, kteří měli být deportováni do koncentračních táborů. V souvislosti s blížícím se postupem sovětské armády prozíravě připravoval organizaci církevní struktury pro případ zatčení biskupa a generálních vikářů. Na jaře 1945 intervenoval osobně u sovětských

a rumunských úřadů, které opět oblast Sedmíhradska převzaly, ve prospěch sedmíhradských Němců, kteří odsud byli deportováni.

V roce 1946 ho papež Pius XII. vybral jako budoucího biskupa maďarské diecéze Győr, poté, co zde byl zabit sovětskými vojáky biskup mučedník Vilmos Apor, o němž jsme v jednom z předchozích dílů našeho seriálu psali. Biskup Scheffler tuto nominaci přijal, avšak toužil zůstat ve své diecézi, což nakonec papež akceptoval a ponechal jej zde.

Na cestě do Jilavy

V poválečném Rumunsku rychle vzrůstala moc komunistů, podtržená přítomností sovětských jednotek. V roce 1948 došlo k otevřenému útoku komunistické moci proti Církvi – vypovězení konkordátu s Vatikánem, vyhlášení proticírkevních zákonů, likvidaci řeckokatolické církve a také zrušení diecéze Satu Mare – Oradea. Biskupovi Schefflerovi bylo znemožněno vykonávat jeho pasyřskou službu v satumarské diecézi.

Postupně byli pozatýkáni všichni biskupové římsko- i řeckokatolické církve. Biskup Scheffler se pokusil intervenovat ve prospěch zatčeného řeckokatolického biskupa Alexandru Rusu, diecéze Maramureș. V roce 1950 nakonec zůstal posledním biskupem na svobodě. Komunistický režim se jej snažil získat na svou stranu – nabídl mu, že by se mohl stát biskupem v diecézi Alba Iulia, namísto zatčeného biskupa Árona Mártona, což odmítl. Rumunská vláda chtěla odtrhnout rumunskou katolickou církev od Říma a asimilovat katolíky k pravoslavné církvi. Biskupu Schefflerovi bylo za přestup k pravoslaví nabízeno místo rumunského patriarchy, ale když nepodepsal, byl v květnu 1950 zatčen tajnou policií „Securitate“. Prožil dva roky v internaci v bývalém františkánském klášteře, následně byl převezen do věznice v Bukurešti a od března 1952 byl vězněn v neslavně proslulé věznici Jilava, poblíž Bukurešti. Během svého věznění byl krutě ponižován a mučen a ve vykonstruovaném procesu odsouzen k trestu smrti.

Vzhledem k špatnému zdravotnímu stavu biskupa nebyl tento trest vykonán. Biskup Scheffler zemřel 6. prosince 1952, poté co zkolaboval ve sprše, kdy byl polit vařící vodou. Jeho ostatky byly pochovány na vězeňském hřbitově, odkud byly v roce 1965 exhumovány a tajně pochovány v katedrále v Satu Mare.

V roce 1992 začal proces beatifikace biskupa ze Satu Mare a v roce 2010 Benedikt XVI. potvrdil dekret uznávající mučednictví tohoto Božího služebníka. Biskup Scheffler byl beatifikován 3. července 2011 v Satu Mare za přítomnosti tisíců věřících a představitelů obou národních církví – bukureštského arcibiskupa Ioana Robu i maďarského primase Pétera Erdő, apoštolského nuncia v Rumunsku a dalších biskupů.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

NEPLATNÁ MANŽELSTVÍ?

I kdyby to papež řekl, bylo nezodpovědné to opakovat

Kardinál Kasper v dlouhém rozhovoru, ve kterém ukazuje, že nepolevuje ve své snaze o změnu církevní disciplíny ohledně manželství, mimo jiné řekl: „Mluvil jsem o tom s papežem a on řekl, že je podle jeho názoru 50 procent manželství neplatných.“ Jsem šokován pastorační nezodpovědností takového tvrzení. Prostě šokován.

Představte si, že kardinál prohlásí, že „50 procent svěcení je neplatných“. Nemělo by takové tvrzení, pocházející od veřejně známého preláta a připisované papeži, zdrcující dopad na morálku jáhnů, kněží a biskupů po celém světě? Nedospěli by zejména ti kněží, kteří zakoušejí krizi duchovního povolání, ihned k závěru, že jejich krize je důsledkem neplatného svěcení, načež by většina z nich prostě rezignovala? A nebyli by ti, kdo se připravují na přijetí svěcení, ochromeni strachem,

dokud by nebyla příčina tak velkého množství neplatných svěcení odhalena a odstraněna? Samozřejmě, že ano.

Takže, pokud by bylo pastoračně nemyslitelné vykládat duchovenstvu o obrovském množství neplatných svěcení, jakým právem tedy kardinál sděluje laikům, že 50 procent jejich manželství je neplatných – i kdyby to řekl papež? Cožpak zmatek, který po takovémto prohlášení zavládne mezi osobami žijícími v manželství, nikomu nevádí – tedy kromě těch, kteří jím trpí? Jak jsem řekl, jsem šokován, že byla takováto poznámka pronesena, i kdyby se jednalo o pouhé vyjádření názoru někoho jiného.

Ale bez ohledu na to, kdo to řekl – a já nemám trpělivost na řadu odhalených typů „hádejte, co mi papež asi tak řekl“ –, mi dovoluňte nastínit několik důvodů, proč je tvrzení, že „polovina všech manželství

je neplatná“, nejen nezodpovědné, ale také chybné.

Na úvod bych rád řekl toto: víc než deset let jsem pracoval u diecézních soudů a dospěl jsem k závěru, že stovky případů manželství, jež jsem tam viděl, byly kanonicky neplatné; jsem téměř 30 let ženatý; a viděl jsem ve své vlastní rodině i mezi nejbližšími přáteli desítky úspěšných, ale také neúspěšných manželství, z nichž některá byla kanonicky neplatná, jiná skončila v troskách. Stručně řečeno, mé stanovisko je zde přinejmenším stejně profesionálně oprávněné a podložené osobní zkušeností jako u kohokoli jiného.

1. Manželství je především přirozená smlouva. A proto jakékoli tvrzení o „manželství“ – včetně šokujícího prohlášení, že polovina všech manželství je neplatná –, musí platit o manželství uzavřeném velkou většinou světové populace; pokud ne-

platí, je třeba se takového tvrzení vzdát. Myslí si tedy kardinál Kasper skutečně, že polovina manželství na celém světě je neplatná? Pokud ne, neměl se nikdy takto vyjadřovat.

2. Ale možná měl tento prelát na mysli pouze svátostná manželství (manželství uzavřené mezi dvěma pokřtěnými), když tvrdil, že polovina všech manželství je neplatná. Ale pokud svátostné manželství zdokonaluje přirozené manželství a jestliže milost posiluje přirozenost, co by činilo křesťanské manželství méně stabilním než přirozené manželství?

Na mysl mi přichází několik věcí.

Některá katolická manželství jsou neplatná z důvodů, jež nesouvisí s přirozeným právem, jelikož je uzavřeli například chlapci mladší 16 let v rozporu s kánónem 1084 nebo odpadlí kněží v rozporu s kánónem 1087. Ale tato neplatná manželství jsou příslovečnou kapkou v moři

neplatných svazků; jejich existence stěží někomu umožnit tvrdit, že polovina všech manželství mezi pokřtěnými či dokonce mezi katolíky je neplatná.

Nepopírám, že jeden zdroj kanonické neplatnosti nemá žádný základ v přirozeném zákoně, a přesto je příčinou tisíců neplatných manželství mezi katolíky: to, co charakterizují jako zastaralý požadavek na kanonickou formu. Zatímco tento požadavek umožňuje desetitisícům katolíků opustit „manželství“, ačkoli bychom od protestantů (a samozřejmě od všech nekatolíků) vyžadovali, aby takovéto manželství ctili, nedosahuje porušení formy takových počtů, které by znamenaly, že je neplatná polovina všech manželství, dokonce i mezi katolíky, natož mezi protestanty, nemluvě o nekřesťanech. Ani náhodou.

Nebo snad kardinál Kasper chce vztáhnout církevní učení o „automatické

svátostnosti“ manželství (viz *CIC* z roku 1983, kánón 1055) a odtud vyvozovat argument o smluvní neplatnosti jakéhokoli *sacramentum fidei attentatum sine fide*? Ale ještě jsem neviděl, že by někdo předložil něco tak komplikovaného.

K tomuto tématu lze napsat ještě mnohem více, ale vzhledem k tomu, že se jedná pouze o blogový příspěvek, mi dovozte, abych na závěr podotkl, že dlouhá, velmi dlouhá tradice církevního učení uznává přirozenou způsobilost člověka pro manželství a připomíná křesťanům, že svátostná milost přispívá ke stabilitě manželství, a předpokládá se platnost všech manželství, dokud se neprokáže opak.

Stručně řečeno, platnost manželství dalece přesahuje pravděpodobnost, která se nabízí při hodu mincí.

Edward Peters, JD, JCD, Ref. Sig. Ap.
<http://canonlawblog.wordpress.com>

Přeložil Pavel Štíčka

ŠŤASTNÉ MANŽELSTVÍ JE PROSTÉ

Plánujete svatbu? Přestaňte kupovat nejrůznější svépomocné knihy a není ani třeba obstarávat předmanželskou smlouvu. Je to totiž jednodušší, než si myslíte.

Podle Zelmyry a Herberta Fisherových, kteří jsou svoji neuvěřitelných 87 let, není tak těžké, aby manželství vydrželo po celý život. Zde jsou některé tipy, které podle nich zajistí úspěšné manželství:

Rozvod nikdy nepřipadá v úvahu.

Příliš se o tom nemluví, ale jsem si jistý, že se dnes stále více lidí rozvádí prostě proto, že je pro ně tato možnost na prvním místě. Pokud si myslíte, že rozvod je možností, pak je mnohem pravděpodobnější, že když půjde do tuhého, rozhodnete se pro tuto „snadnější“ cestu, než abyste více pracovali na zlepšení vašeho vztahu.

Pamatujte, že manželství není soutěž, nikdy spolu nesoupeřte. Zvítězit můžete jenom jako tým.

Je tak snadné vést si ve vztahu evidenci. „Dnes jsem udělal těchto pět hezkých věcí, a proto mi to dlužíš.“ Ale právě

Zelmyra a Herbert Fisherovi. Foto: MercatorNet

takto vztah fungovat nebude! Když někoho milujete, dáváte, aniž byste počítali náklady – nejlepším příkladem je matka, jež čtyřicet hodin denně pečuje o své děti, které pro ni nemohou udělat nic na oplátku.

Je v pořádku s partnerem někdy nesouhlasit a bojovat za to, co je skutečně důležité. Učte se podřizovat – nikoli rozcházet!

Myslím, že pokud jde o vaše základní přesvědčení, určitě je lepší, když je váš

partner naladěný na stejnou vlnovou délku. Ale není nic špatného na tom, když v maličkostech nesouhlasíte – koneckonců, žádní dva lidé nejsou stejní. A vlastně je to tak dobře: od toho, kdo s vámi vždy naprosto souhlasí, se nikdy nic nenaučíte! Navíc se tak ukazuje, že je vám spolu opravdu dobře, že respektujete názory jeden druhého a že v případě potřeby můžete učinit kompromis.

Jedna věc, kterou máte společnou a která přesahuje všechno ostatní, je to, že jste oba křesťané a věříte v Boha.

To však neznamená, že úspěšné manželství mohou mít jen křesťané – rozhodně nikoli. Poukazuje to však na skutečnost, že většinou jsou jednotné ty páry, které sdílejí stejnou víru nebo morální hodnoty. Proč? Protože si pak spolu rozumí, mohou si navzájem pomáhat, aby si udrželi svou víru, a nedostanou se do velkých sporů, pokud jde o výchovu dětí.

Tamara Rajakariar

<http://www.mercatornet.com>

Přeložila Krista Blažková

„TROJSKÝ KŮŇ“ V ČESKÉ REPUBLICE

Výzkumný a vzdělávací projekt „Muslimové očima českých školáků“ je název akce, jež má českým školákům prezentovat islámskou kulturu a odstraňovat předsudky, které prý v české společnosti vůči tomuto vyznání jsou. Sama koordinátorka projektu Klára Popovová zdůrazňuje, že projekt má českým školákům přiblížit zásady kritického vnímání informací a dopomoci tak k větší toleranci ve společnosti.

Náboženské předsudky

Kladu si otázku, jak taková akce podpoří kritické vnímání informací u dětí, z nichž dnes většina nezná ani Desatero, natož Apoštolské vyznání víry. Pokud české děti trpí nějakými náboženskými předsudky, jsou to zpravidla předsudky vůči křesťanství. Efekt bude nejspíš ten, že informace o islámu budou jedinou náboženskou formací, kterou školáci získají. V náboženské pustotě míst, jako jsou např. pražská sídliště, se k nim možná připojí ještě působení jehovistů.

Po stránce finanční je projekt podporován naším ministerstvem školství a velvyslanectvím USA. Připomeneme-li si, že Obamovo velvyslanectví podporuje i letní *Prague Pride*, jde skutečně o prazvláštní mix. Nelíbí se ani značné části českých poslanců. Koordinátorka Popovová je obviňuje z neznalosti a zejména napadá aktivistu Lukáše Lhořana, který se v pubertě islámem nadchl, ale před několika lety díky „kritickému vnímání informací“ raději konvertoval ke křesťanství. Jeho tvrzení, že „prý ten, kdo odpadne od islámu, má být zabit a že to je součást pravého islámu“, paní Popovová bez jakékoli argumentace odmítá: příběh paní Meriam Ibrahim, již poprava za přestup ke křesťanství právě visí nad hlavou, ovšem jejím tvrzením mnoho věrohodnosti nedodává.

Evropský kontext

Jsou v Evropě státy, které mají s působením islámu na školách podstatně více zkušeností než my. Anglický *Ofsted* (Kancelář pro standardy ve vzdělání)

v obvodu Birmingham uveřejnil zprávu, podle níž školy nedělají dost, aby chránily žáky před riziky spojenými s extremistickými názory. Jako příklad uvádí rušení vánočních oslav ve prospěch finanční podpory výletů do Mekky, posazování žáků do zadních lavic apod.

Muslimští hudebníci na dvoře normanského krále Rogera II. (12. stol.). Foto: Wikipedia

Nelze bezhlavě hlásat toleranci vůči tomu, kdo na ni není připraven a hodlá ji zneužít k prosazování vlastních zájmů.

Zpráva – podle deníku *The Telegraph* – způsobila skandál a v parlamentě se do sebe pustili ministr školství Michael Gove a ministryně vnitra Theresa May. Základní pohled mají oba stejný, ale neshodují se na postupu, který by měl extremistickým vlivům bránit. Gove požaduje energičtější integraci, Mayová „doufá, že integrace proběhne přirozeně bez zásahů vlády“. Nepochybně, tvrdím, ačkoli jsem dosud v Birminghamu nebyla.

Uprostřed aféry, jež získala název „Trojský kůň“, začaly některé školy hopenem zařazovat do osnov hodiny křesťanství, aby výuka byla „vyvážená“. Sir Michael Wilshaw, ředitel *Ofstedu*, nařídil, aby inspektoři chodili do škol pravidelně a bez ohlášení; slíbil též podávat zprávy přímo ministru školství a premiérovi. Ten zase slíbil „robustní reakci“ na islámský extremismus ve školách.

To je tedy evropský kontext sporu o projekt našeho ministerstva školství.

Já mám názor, ty trpíš fobii

Věc je ovšem složitější o to, že naši (mocní a hluční) kavárniční liberálové s námi obavy z islámského vlivu nesdílejí. Jiří Pehe uveřejnil článek, napadající prezidenta Zemana za jeho tvrdá slova o islámu. Předhazuje mu, že jeho přístup k Číně je daleko pragmatičtější než přístup k Saúdské Arábii. Pan Pehe ovšem nebere v úvahu, že Číňané nám nelezou do škol a nechtějí ovlivňovat naše děti.

Pehe píše, že postoje bývalého prezidenta Havla „alespoň vycházely z nám srozumitelné zkušenosti lidsko-právního boje během komunismu, Zemanova islámská fobie však má s českou realitou společného asi tolik, jako měl neúnavný boj prezidenta Klause proti zastáncům globálního oteplování všude po světě“. Peheho tvrzení odpovídá známému schématu – já mám názor, ty trpíš fobii.

Obavy z islámského vlivu v Evropě ale nejsou fobii. Opírají se o zkušenosti západoevropských států, jako je Francie a Británie. I tam se přístup k mohamedánským přistěhovalcům původně opíral o myšlenku tolerance; ukázalo se však, že druhá strana není k toleranci připravena, ale hodlá ji využít k prosazování vlastních zájmů.

Michaela Freiová
(Mezititulky redakce)

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

ŠIROKÉ POLE CHRÁMOVÉ HUDBY

Diskuse nad článkem „Hudba při mešní liturgii – zábava, modlitba, hřích?“

Čtenářský ohlas

Kdysi jsem četl slavný román *Quo vadis*, a to ve vydání, které na závěr obsahuje asi šedesátistránkovou literární kritiku díla. Z románu jsem si odnesl mocný podnět pro svou víru. Mé nadšení bylo ovšem značně narušeno, když jsem se začel do příkré stati, že ten či onen charakter mohl být vykreslen umněji... (Nebo si představte, že byste zhlédli zdařilou filmovou premiéru, a než byste stihli povstat k potlesku pro režiséra, někdo od řemesla by se ujal slova a slušně by přítomné upozornil na chyby ve střihu, menší nápaditost scénografie či nevhodnost obsazení vedlejší role.) Tento dojem se mi opět vrátil při čtení článku „Hudba při mešní liturgii – zábava, modlitba, hřích?“ z *RC Monitoru* 12/2014.

Souhlasím s autorem, že cílem hudby při mši svaté by mělo být pozdvižení mysli k Bohu, že není snadné k tomu dospět, ať už pro účastníka bohoslužby

či pro celé přítomné shromáždění, a že praxe je v nějaké míře zatížena kýčem či liturgicky nevhodným podáním.

Je mi líto, že autor ve své stati – snad v zájmu zdůraznění vysokého cíle – pošlapal mnoho dobrého, co hudba při liturgii věřícímu přináší:

– soustředěnost je snížena na pouhé „nemyšlení na nic“;

– jednota shromáždění je nepěkně přirovnána k armádní organizaci;

– slavnostnost a krása je také shledána jako cosi nepatřičného, co odvádí od Boha k „něcismu“, co snad staví interpreta na nevhodný odív.

Vidím to naopak: Tyto tři pilíře (schopnost hudby člověka usebrat, sjednotit jej s druhými a dát mu prožít krásu) jsou přece cestou ke kýženému setkání s Nejvyšším, proč je tedy podrážet? Navíc člověk se při modlitbě, ani té zpívané či hrané, nedobere Boží blízkosti pokaždě

– pokud se to nepodaří, není modlitba či hudba rovnou špatná.

Přijímám názor autora, když sděluje důvody, proč jej oslovuje a proč má v oblibě gregoriánský chorál. Nesouhlasím ovšem s tím, pokud je chorální zpěv prezentován jako jediné východisko pro dotek člověka s Bohem skrze hudbu (v syntéze jednotlivce a společenství). Sám jsem se s Bohem setkal při jiné hudbě – či spíše obklopen bratry a sestrami, s nimiž jsem byl v tomto prožitku sjednocen. Chápu, že profesor matematiky upřednostňuje zpívané slovo pro jeho vyjadřovací přesnost, nicméně by se to dalo vyjádřit bez toho, aby hráči na nástroje propadli skepsi čelíce odsudku, že i nejlepší instrumentální hudba patří do kategorie B.

Tři a půl strany teoretizování proloženého obecnou češtinou mi ale radost z hudby, kterou přináším Pánu, nepokazí.

Vojtěch Macek

Odpověď autora

Hudba – stejně jako mnoho dalších druhů umění, ale i vědy nebo třeba komunikace (včetně jejího použití v pastorační praxi) – pokrývá široké pole lidské činnosti, na jehož některých koncích jsou jevy nesoucí vrchol lidské geniality a svatosti, a na jiných koncích vulgárnost, povrchnost a hříšnost. Když chceme něčím přispět ke zlepšení situace v takovém poli lidské činnosti (nebo alespoň v pohledu na ni), nemůžeme být útlocitní tak, že bychom se nedotýkali těch konců se špatnými jevy (jinak bychom museli rezignovat např. v oboru školství, cestování, sportu a ovšem i interrupcí a eutanazie). V kontextu liturgie to platí pro hudbu více než pro jiné oblasti: kdo totiž hudbu provozuje, provozuje ji sice za sebe a nechává se tím vnitřně ovlivňovat, ale současně ji vnucuje ostatním ve společenství a má zodpovědnost za to, aby co jemu prospí-

Gherardo Starnina: Andělé (15. stol.). Foto: Wikimedia Commons

vá, neškodilo jiným (viz zmínka o společenském významu zacpaných uších v mém článku). Taková zodpovědnost váže i toho, kdo o hudbě rozhoduje, např. pro duchovního správce nebo laika superaktivního ve farním společenství.

A nyní podrobněji k výročkám, kterými jsem dle názoru V. Macka pošlapal mnoho dobrého, co hudba při liturgii věřícímu přináší. Zatímco slovo „článek“ budu

používat pro svůj článek, pro text pana Macka budu používat slovo „připomínky“.

V nich se píše, že v článku *soustředěnost je snížena na pouhé „nemyšlení na nic“*. Čtenář ale v článku najde jen větu „nemyslet na hovadiny“ v sobě zahrnuje i „nemyslet na nic“, a ta říká něco zcela jiného. Podkládat jí ten smysl uvedený v připomínkách je podobný omyl, jako usuzovat z reklamy „dnes prodáváme čerstvá kuřata“ visící na dveřích obchodu s potravinami, že v něm už nic jiného než čerstvá kuřata neprodávají. Výrok v článku mám podložen více vzpomínkami, například když duchovní správce, aby věřící ochránil před „myšlením na hovadiny“, jim dal zpívat pro ně zcela novou kostelní lidovou píseň, jejíž první sloka s nářevem byla na konci liché stránky a ostatní pokračovaly na stránce následující, takže věřící prudce přehazovali list tam a zase zpět

a mžourali hned doprostřed not a hned doprostřed textu – význam textu vnímat nedokázali, liturgické dění také ne a působení melodie se ztratilo. Gratuluji všem čtenářům, kteří k podobné *participatio actiosa* nebyli nikdy nuceni.

Dále se v připomínkách píše, že *jednota shromáždění je nepřekně přirovnána k armádní organizaci*; čtenář, který myslel na to, co v článku četl, jistě poznal, že to tak není, že k armádní organizaci je přirovnáno prázdne a formální vyjádření jednoty; pokud toto přece jen někdo nepochopil z toho, že je přirovnání uvedeno v řečnické otázce, tak připomínám, že hned za ní následuje věta *Cítíme, že liturgická hudba by měla mít cosi navíc*. Opět jsem psal na základě vlastních zkušeností. V životě jsem se setkal s několika kněžími a angažovanými laiky, kteří jako děti nezpívali ani doma, ani v kostele, ani ve škole a pro které se tak v dospělosti stala hudba čímsi „z jiného světa“, ale i tak se oháněli jednotou ve shromáždění a o hudbě autoritativně rozhodovali, aniž by jim nějaký rozdíl mezi armádním pozdravem a zpěvem přišel na mysl. A zažil jsem i výroční poutní mši svatou, které před začátkem měli dát punc slavnostnosti čtyři trubači; když spustili, už jsme jen očekávali, kdy se celebrant vrátí do kostela na koni, máváje nad bídnými věřícími obnaženým mečem.

Třetí nesouhlasný výrok v týchž připomínkách zní, že *slavnostnost a krása je také shledána jako cosi nepatřičného, co odvádí od Boha k „něcismu“; co snad staví interpreta na nevhodný odív. Hned za formulací myšlenky o „oslavení resp. okrášení liturgického setkání“ je v článku věta *Sem patří mnoho lidí (věřících i nevěřících), kteří si jdou do kostela zahrát či zazpívat, protože mají hudbu rádi a o krásu jim více či méně může jít...* Většinu čtenářů snad není třeba upozorňovat, že věta nezačíná slovy *Sem patří jen lidem...*, a že tedy jde opět o něco jiného, než jak to prezentuje autor připomínek. Musím ovšem zdůraznit, že znám mnoho lidí, kteří už desetiletí na chrámových kůrech provozují hudbu dle svého vkusu, u nichž se za ta léta vědomí křesťanského Boha postupně rozplynulo v oparu pocitů krásy, harmonie a kulturního uspokojení, které jakýmsi způsobem vyžadují, že by*

Pravděpodobně fra Angelico: Kristus ve slávě, detail (1423–1424). Foto: <http://www.strobertsmorpeth.com>

je slušný člověk měl oslavit jakous takous hudbou. Jaké zkušenosti mají čtenáři?

Ke gregoriánskému chorálu píše autor připomínek, že *nesouhlasí s tím, pokud je chorální zpěv prezentován jako jediné východisko pro dotek člověka s Bohem skrze hudbu (v syntéze jednotlivce a společnosti)*. Asi jsem ho znechtulil tak, že už ani nedočel větu. Necht se ostatní čtenáři znechtit nenechají a čtou dále: už v téže větě píší o stejně hodnotných zpěvech byzantských, slovanských a arménských, a pak dokonce upozorňují, jak málo jsou známé.

Připomínky končí větou: *Chápu, že profesor matematiky upřednostňuje zpívané slovo pro jeho vyjadřovací přesnost, nicméně by se to dalo vyjádřit bez toho, aby hráči na nástroje propadli skepsi čelíce odsudku, že i nejlepší instrumentální hud-*

ba patří do kategorie B. Důvod ke skepsi ovšem žádný není – vždyť jen stačí si uvědomit, že ke kategoriím A a B existují další kategorie (např. C až Z), do nichž patří mnoho z hudební chrámové tvořivosti (vokální i instrumentální), takže zařazení (alespoň té nejlepší) instrumentální hudby do kategorie B není žádný odsudek.

Musím autora reakce zklamat, pokud jde o jeho názor o profesorech matematiky: ona má totiž k hudbě před jazykem blíž, než by si jeden myslel. Nejde jen o starověké dědictví spočívající v tom, že aritmetika a geometrie byly spolu s hudbou a astronomií řazeny do kvadrivia (vyššího stupně svobodných umění), zatímco svobodná umění týkající se slova – gramatika a rétorika – patřila do triviva (nižšího stupně), a nejde ani o novověké dědictví spočívající v mnoha překvapujících

cích podobnostech varhan a číslicových počítačů (viz např. článek *Historické varhany a počítače* v prvním svazku sborníku MOSIS'96 – 30th Spring International Conference, MARQ, Ostrava, 1996), ale o fakt, že oktáva má $12=2 \times 2 \times 3$ půltónů, který geniálně využil Olivier Messiaen, nebo kompoziční principy dodekafonistů Albana Berga, Arnolda Schönberga a dalších (přiznám se, že mé už hotové řešení jednoho z jejich problémů – najít všechny tak zvané všeintervalové dvanáctitónové řady – mi později pomohlo při řešení problémů s optimálním řízením montáže křídla letadla). Sám jsem se učil 25 let na housle a došel až k Paganiniho Capriciům (což snad každý houslista potvrdí jako důkaz mého kladného vztahu k instrumentální hudbě) a během několika let, když jeden varhaník chrámu Panny Marie před Týden v Praze dostal po promoci umístěnku mimo Prahu a druhý byl dlouhodobě nemocen, jsem tam hrál na varhany (snad každý, kdo znal tehdejšího duchovního správce Dr. Reinsberga, potvrdí, že ten by mě k varhanám nepustil, kdyby si nebyl jist, že k nim mám důvěrný vztah), přesto však mě dosavadní zkušenosti dovedly k tomu, že v gregoriánském chorálu poznávám nesrovnatelně větší hloubku a že mimo jiné odmítám doprovázet ho na varhany, i když jsem to – dříve občas a poměrně nedávno více než rok každou

neděli – na žádost svých známých dělál. A abych uvedl zkušenosti důležitější než ty vlastní, tak doplňuji, že v druhé polovině devatenáctého století hrál v orchestru pařížské opery na violoncello člověk, kterému všechnu krásu hudby překrylo

Fra Angelico: Korunování Panny, detail (1435). Foto: Wikipedia

povolání k mnišství, vstoupil tedy do benediktinského kláštera a tam mu opat nakázal cosi jako (řeceno hovorově): „my tu máme problémy s naším řeholním zpěvem, ty jsi byl muzikant, tak se toho ujmí“. Ten mnich o tom zpěvu nic nevěděl, ze začátku si prý musel přehrávat jeho nápěvy na svém smyčcovém nástroji, postupem doby však do toho pronikl, založil školu expertů, která pro

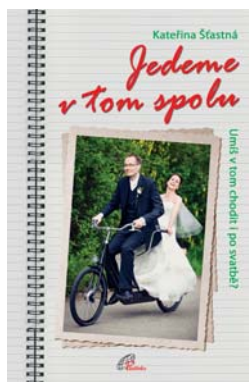
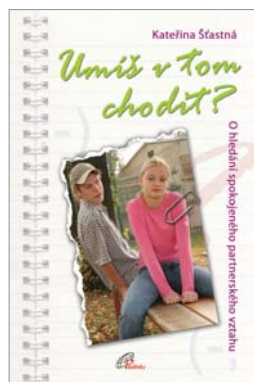
studium středověkých rukopisů používala fotografickou techniku (což bylo v té době asi tak moderní jako použití počítače kolem roku 1970) a pod jeho vedením vypracovala ucelenou a na svou dobu převratnou teorii volného rytmu gregoriánského chorálu, který tím pádem vymanila z chaotických představ, že je to jen „hudba předcházející božského Palestrinu“, a ukázala, jak blízko má k vážné hudbě skládané ve dvacátém století.

Chápu, že pro útlocitné lidi je například pouhý myšlenkový dotek mezi liturgií a armádním drilem tak těžko snesitelný, jako pro zbožnou venkovskou stařenu, které sdělíme, že umělecká kvalita svatého obrázku, kterým se dotýkala několika milostných sošek a obrazů na poutních místech, se neliší od kvality sádrového trpaslíka, kterého má na zahrádce. Chceme-li však něco pro hudbu provozovanou při liturgii udělat, musí jít útlocitnost stranou. Liturgická hudba je obecně ponechána v takovém úpadku a nezájmu ze strany velké většiny těch, kteří jsou před Bohem v postavení, v němž by měli mít zájem o to, aby liturgie byla vskutku „Církví v modlitbě“, že je třeba vyslovovat se k ní jednoznačně, jasně, kategoricky, bez sentimentality a přiměřeně k tomu, jak důležitá jsou přikázání, která se jí přímo týkají, tedy to první, druhé a třetí.

Evžen Kindler

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY
Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999
on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Kateřina Šťastná: Umiš v tom chodit?

O hledání spokojeného partnerského vztahu. Autorka představuje životní styl, jenž neodpovídá dnešním „trendům“, a zve mladé lidi na náročnou cestu, která jako jediná vede k pravé radosti ze života. Brož., 86 str., 99 Kč

Kateřina Šťastná: Jedeme v tom spolu

Umiš v tom chodit i po svatbě? Odpovědi na praktické otázky i na takové, jež zůstávají mnohdy nevyřešeny. Doplněno svědectvími novomanželů. Brož., 95 str., 135 Kč

F. Fernández-Carvajal: Rozmluvy s Bohem (4b)

19.–23. týden v mezidobí. Den po dni kniha nabízí možnost vstoupit do vztahu s Bohem a v Božím světle nacházet odpovědi pro svůj život. Váz., 376 stran, 259 Kč

Jak to vidí Ondřej Vaněček

Pán Bůh na prázdninách

Má Pán Bůh prázdniny? Máte o dovolené volno od Boha? Od Božích přikázání? Čeká vás nejkrásnější léto vašeho života, protože se po letech znovu zamilujete, až vám hrud' zalije těžké horko a bude to v ní k hodně a krásně bolet.

Kolikrát nemáme na Pána Boha čas. Ještě musím tohle, pak tamto... Jak to říkal Boží Syn v evangeliích? Můj Otec stále pracuje. Jako my! Sobota, neděle, svátek – den jako den. Sobota (chápej: neděle) je přece pro člověka, jak řekl Ježíš Kristus. Ale jak že to je vlastně s tím dnem odpočinku? „Sedmého dne přestal konat veškeré své dílo.“ (Gn 2,1–3) A vida! Stvořitel také odpočívá, mám tedy i já právo si odpočinout!

Trestem za porušení Dne odpočinku – šabatu – bylo pro Židy „vyobcování z lidu Izraele“. Neodpočívání v sedmý den týdne znamená porušení přikázání, a porušení jednoho je porušením toho prvního, které je hlavní – a vlastně všech přikázání, protože porušení jednoho je prostě porušení smlouvy.

Mít smluvně zajištěný odpočinek – i když jen **jeden** den v týdnu – to je docela dobré. Nicméně dovolená tam není! No teda... Opravdu není? Ostatně ani neděle, kdy se tedy nedělá, není tak úplně absolutní volno. Máme v ten den, jak se říká, „křesťanskou povinnost“. Tímto zdánlivým paradoxem jako by Pán dával najevo následující: „Po těch šest dní,

kteří máš pro shánění živobytí, na mě nemáš čas kvůli práci, tak proto máš nařízený ten den volna – plus svátky a slavnosti –, abychom mohli být víc spolu.“

Nejspíš z tohoto úhlu pohledu by se měl duchovní člověk dívat i na svou dovolenou. Asi by to nemělo být „volno od Boha“ – někteří to opravdu pojmají až tak, že si dopřejí i nějaké to „vyhazování z kopýtko“; ale čípek to kopýtko asi je, po tom se raději neptají.

Každého odreaguje od pracovní rutiny něco jiného – někdo čte, jiný se zalýká adrenalinem při extrémním sportu, někdo si dokonce dopřeje organizované exercicie. Ovšem ať dělá člověk cokoli, neměl by ze svého společenství vyobcovat společenství Nejsvětější Trojice, ale naopak do něj chtít vcházet.

„Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ Třeba právě těmito slovy bychom se mohli nechat pozvat Ježíšem na dovolenou s Ním (a pokračováním jeho slov ve verších Mt 11,28–30). Z toho jasně září, že Pán žízni po naší blízkosti. Zdá se, že Všemocný odpočívá hlavně tím způsobem, že pobývá se svými milovaný-

mi. Možná je u Boha služba i odpočinek jedno. Teď ostatně pro nás Syn připravuje ty příbytky...

Jaké prázdniny, jakou dovolenou má tedy vlastně náš Pán a Bůh? Napadlo mne, že asi takovou, jakou mají rodiče na rodinné dovolené s malými dětmi nebo junácký vedoucí na táboře. Oči na stopkách, stále ve střehu, vysoký management, a ještě je k tomu spousta radosti a legrace. Pán Bůh nechce odpočívat sám. Proto nařídil ten sedmý den. Možná bychom mohli vůči Pánu svého života a Stvořiteli všeho viditelného i neviditelného používat jednu otřepanou, ale, myslím si, velmi výstižnou větu: Tvoje přání je mi rozkazem. Jako by to říkala láska.

Při psaní tohoto příspěvku se mi ukázalo, jak dojemnou lásku (ale zcela bez sentimentu) k nám Pán má. Jak to vysvítá ze všeho, co říká, co dělá, jak jedná, co podniká, protože je to láska velice činná. Láska ve všem a do krajnosti. „Zůstávejte v mé lásce...“ Janovo evangelium, Janovy a Pavlovy dopisy. Prožijte velikou letní lásku.

Ondřej Prokop Vaněček
publicista, editor, grafik

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:
Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 480 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Slovenští biskupové stále upozorňují na šířící se a krajně nebezpečnou **gender** ideologii. Jde k antropologickým kořenům, jde k základu rodiny a rozbíjí ji. Staví proti sobě muže a ženy, děti a rodiče. Ničí základní hodnoty, převrací myšlení lidí a relativizuje vše, co je dlouhodobě ověřeným, vpravdě fungujícím konceptem a návodem na šťastný život člověka. Na svém plenárním zasedání v červnu přijala **Konference biskupů Slovenska prohlášení, v němž se vyjadřuje kriticky k šíření genderového myšlení na Slovensku**. Reaguje tak i na proces přijímání tzv. Celostátní strategie lidských práv. *Měli bychom si dát budíček.*

Narozené postižené děti by se měly zabíjet. Seberou spoustu výdajů a stejně možná umřou. Nepřináší žádný užitek. Jejich vrozené vady jsou na obtíž. Ne – nevtípujeme. Toto je stanovisko odborníka, vysokoškolského pedagoga, člena vědecké rady Ministerstva práce a sociálních věcí, dr. Miroslava Mitlöhnera. Není jen okrajovou poznámkou, že jde o jednoho (spolu s dr. Radimem Uzlem) zakládajícího člena české pobočky IPPF (Společnosti pro plánované rodičovství a sexuální výchovu), politického hnutí Nezávislá erotická iniciativa, a osobu, jež má mj. na svědomí produkci časopisu *Leo*. Jde také o osobu, která dlouhodobě působí na pedagogické pracovníky v celé republice v rámci jakéhosi vedení k systematické práci na sexuální osvětě mezi

děti a mládeží. Jeho názory – díky Bohu – odsoudily všechny kompetentní společnosti, univerzitní prostředí a snad přijde i o post ve vědecké radě ministryně Marksově Tomínové. Vždyť píše, že **by zákon měl například stanovit, aby ženy měly povinnost jít na potrat, pokud by takového potomka čekaly „s ohledem na prioritu zájmu společnosti na zdravé populaci“**. Když už by

Koláž: mimi

velmi vážně handicapovaný přišel na svět, měl by o jeho osudu rozhodnout jen lékař, a to bez stanoviska rodičů. A jak to vidí česká veřejnost? Z diskusí nad texty nejběžnějších českých médií lze soudit, že **většina české veřejnosti dává dr. Mitlöhnerovi za pravdu. Postižení lidé nemají mít místo na slunci. Měli bychom si dát budíček. (!!!)**

Sociolog Ivo Možný říká, že **„civilizace bez dětí skončí. Naše je nemá už čtvrt století“**. Na otázku redaktora *SME.sk*, zda lidi, kteří se dobrovolně vzdali potomstva,

pokládá za černé pasažéry sociálního systému, uvedl: „Ne, jsou to nešťastníci. Některým zatím nedochází, že nejtěžším trestem za sobectví v mládí je osamělé stáří. **Ze společnosti téměř zmizeli sirotci, v městech a vesnicích se však šíří hrozivá osamělost starých lidí**. Zatím není tolik viditelná, ale jakmile zestárnou současní početní bezdětní a rozvedení... Myslím, že zvláště pro muže je osamělost ve stáří hrozná věc.“

Profesor palestinské univerzity z východního Jeruzaléma Muhammad Dadžání po měsících výhrůžek smrti a zastrašování rezignoval před několika týdny na svou funkci. Dadžání se stal terčem mnoha útoků kvůli tomu, že **letos v březnu vzal svých 27 studentů do Evropy, aby jim ukázal bývalý koncentrační tábor v Osvětimi**. Cesta do Polska byla součástí projektu, jehož cílem bylo naučit se více o holocaustu, a tak i větší toleranci a empatii. Jde o projekt, na kterém se podílejí i německá a izraelská univerzita a jeho součástí je například i cesta izraelských studentů za Palestinci žijícími v uprchlických táborech. Profesor Dadžání, který byl šéfem katedry amerických studií a rovněž ředitelem univerzitní knihovny, byl ihned po svém návratu z Osvětimi zavalen obrovskou vlnou kritiky. Někteří z jeho kolegů, studenti i veřejnost ho začali označovat za „zrádce a kolaboranta“, napsal server *Echo24*. Už určitě máme budíček.

-zd-

29. 6. **Ne** Slavnost sv. Petra a Pavla, apoštolů
Sk 12,1–11, Žl 34, 2 Tim 4,6–8.17–18, Mt 16,13–19
30. 6. **Po** svatí prvomučedníci římskí
Am 2,6–10.13–16, Žl 50, Mt 8,18–22
1. 7. **Út** sv. Theobald (Děpolt)
Am 3,1–8; 4,11–12, Žl 5, Mt 8,23–27
2. 7. **St** sv. Ota
Am 5,14–15.21–24, Žl 50, Mt 8,28–34
3. 7. **Čt** Svátek sv. Tomáše, apoštola
Ef 2,19–22, Žl 117, Jan 20,24–29
4. 7. **Pá** sv. Prokop, opat; sv. Alžběta Portugalská
Am 8,4–6.9–12, Žl 119, Mt 9,9–13
5. 7. **So** Slavnost sv. Cyrila a Metoděje, patronů Evropy (Doporučený svátek)
Iz 61,1–3a, Žl 117, 2 Kor 4,1–2.5–7, Lk 10,1–9

6. 7. **Ne** 14. neděle v mezidobí
Zach 9,9–10, Žl 145, Řim 8,9.11–13, Mt 11,25–30
7. 7. **Po** sv. Wilibald, biskup
Oz 2,16b.17b–18.21–22, Žl 145, Mt 9,18–26
8. 7. **Út** sv. Kilián, biskup a mučedník
Oz 8,4–7.11–13, Žl 115, Mt 9,32–38
9. 7. **St** sv. Augustin Žao Rong, kněz, a druhové, mučedníci
Oz 10,1–3.7–8.12, Žl 105, Mt 10,1–7
10. 7. **Čt** sv. Amálie, panna a řeholnice OSB
Oz 11,1–4.8c–9, Žl 80, Mt 10,7–15
11. 7. **Pá** Svátek sv. Benedikta, opata, patrona Evropy
Př 2,1–9, Žl 34, Mt 19,27–29
12. 7. **So** sv. Jan Qualbert, řeholník
Iz 6,1–8, Žl 93, Mt 10,24–33

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 240008911/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.